

ધી સુખાલા પોજ

વિદ્યાર્થીઓનું પોતાનું શૈક્ષણિક સામાયિક

RNI NO. GUJGUJ/2015/64872

MONTHLY NEWS PAPER

AHMEDABAD, SUNDAY, SEPTEMBER 20, 2020

VOL.NO-5, ISSUE NO-10

www.theopenpage.co.in

facebook.com/theopenpage

TOTAL PAGE-8

INVIATION PRICE: ₹20/-

આ અંકમાં શું વાંચશો?

સોળ વર્ષના અર્જુન અને ખુંબાર વાઘ વચ્ચે યુદ્ધ ખામ્ય
ઉત્તરાખંડ રાજ્યનું એક નાનકડું ગામ. ચારે બાજુ લીલાછમ જંગલો. જંગલમાં અનેક પ્રાણીઓ વસતા. જંગલની ફરતે ઉંચા ઉંચા પહાડો. જંગલ અને ગામની વચ્ચે થઈને એક સુંદર નદી વહેતી હતી.

પૈજ ૩

જ્યાં સતીમાતાના અંગના ટુકડા પડ્યા...

શક્તિપીઠોનો જો સામાન્ય અર્થ કરીએ તો જ્યાં શક્તિઓનો અમાપ ખજાનો છે તેવું સ્થળ. ગુજરાતમાં રહેલી ૪ શક્તિપીઠોની સ્થાપના અને તેમના ઇતિહાસ વિશે માહિતી મેળવવી જોઈએ.

પૈજ ૪

કોરોના કાળમાં નવરાત્રિની નવ દેવીઓની...

નવરાત્રી શબ્દ સંસ્કૃત ભાષા પરથી આવ્યો છે. જેનો અર્થ થાય છે નવ રાત, સનાતન ધર્મીઓ એટલે કે હિંદુઓ માટે નવરાત્રિનું મહત્વ ખૂબ જ અનેકું છે.

પૈજ ૫

ગૂઢ કલાઓ: જ્યોતિષ શાસ્ત્ર...

બાળક જન્મે ત્યારે કુંડળી બને, રાશિના આધારે તેનું નામ પડે અને લગ્ન કરતા પહેલા પણ વર-કન્યાની કુંડલી જોઈને જ વિવાહ નક્કી થાય.

પૈજ ૮

નવી શિક્ષણનીતિ: NEP-2020 હમને ક્યા ખોયા.. હમને ક્યા પાયા

ડૉ. નીરવ ઠક્કર
મિલિટીપાલ,
એ.જી. હાઇસ્કૂલ, અમદાવાદ

વર્તમાન, સમય નોલેજ ઇકોનોમીનો છે. વૈશ્વિક ઔદ્યોગિક પરિવર્ણમાં ઇન્ટરનેટ અને ટેકનોલોજીના કારણે ખૂબ મોટાં પરિવર્તનો આવ્યાં, એટલું જ નહીં, આવનાર સમયમાં આર્ટિફિસીયલ ઇન્ટેલિજન્સ મશીન લર્નિંગ અને રોબોટિક્સ જેવી અતિઆધુનિક ટેકનોલોજીના કારણે ઘણીબધી નોકરીઓ, ધંધાઓ અને વ્યવસાય લુપ્ત થશે અને જ્ઞાન આધારિત કૌશલ્યો ધરાવતા નવા જ માનવબળની તાતી જરૂરીયાત વર્તશે.

આવનાર તમામ પડકારોને પહોંચીવળવા શાળા અને કોલેજમાં શીખવવામાં આવતાં વિષયો તેમજ કૌશલ્ય આધારિત અભ્યાસક્રમ પ્રાસંગિક રીતે અદ્યતન થવા જોઈએ અને સાથે સાથે શિક્ષણનીતિ પણ બદલાતી રહેવી જોઈએ, છેલ્લે ૧૯૮૬માં આવેલ શિક્ષણનીતિ બાદ ખૂબ જ નજીવાં પરિવર્તનો ૧૯૯૨માં થયા હતાં. ત્યારબાદ પ્રલંબિત ૩૪ વર્ષ પછી નવી શિક્ષણનીતિ આવી છે, એ અત્યંત ગહન વિચારણા માંગી લે છે.

સાંપ્રત ૨૧મી સદીમાં શાળાઅને શિક્ષણ અને ઉચ્ચ શિક્ષણ કેવા પ્રકારનાં હોવા જોઈએ તે માટે વિવિધ વૈશ્વિક સંસ્થાઓએ વખતો વખત માર્ગદર્શિકા બહાર પાડેલ છે. જેને નવી શિક્ષણનીતિ સમિતિના અધ્યક્ષ કસ્તુરીરંગન અને સૌ સભ્યોએ ધ્યાને લીધેલી છે, તો આ નવી શિક્ષણનીતિને સુપેરે સમજવા તેની પશ્ચાત્ત્વમાં રહેલાં નિતિગત એહેલાવોના સંદર્ભ સંક્ષિપ્તમાં જોઈએ.

૧.ડેલોર્સ રિપોર્ટ (૨૧મી સદીમાં શિક્ષણ સંદર્ભે UNESCO દ્વારા નીમવામાં આવેલ કમીટીનો (રિપોર્ટ)

ક. જ્ઞાન માટેનું અધ્યયન
ખ. ક્રિયાત્મકતા માટેનું અધ્યયન
ગ. સહજવન માટેનું અધ્યયન
ઘ. અસ્તિત્વ માટેનું અધ્યયન
વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઈઝેશન દ્વારા સૂચવવામાં આવેલાં કૌશલ્યો

નિર્ણય લેવા અને સમસ્યા ઉકેલનાં કૌશલ્યો
સર્જનાત્મક વિચારણા અને ચિંતનાત્મક વિચારણા કૌશલ્યો

પ્રત્યાયન અને આંતરવ્યક્તિત્વકૌશલ્ય
લાગણીઓ અને તણાવ વ્યવસ્થાપન કૌશલ્યો
ઓર્ગેનાઈઝેશન ફોર ઇકોનોમીક કોઓપરેશન એન્ડ ડેવલપમેન્ટ દ્વારા એક્વીસમી સદીમાં જરૂરી વિવિધ કૌશલ્યોનાં મુખ્ય ત્રણ પરિમાણ સૂચવાયા છે.

ક. પ્રત્યાયન
ખ. માહિતી

ગ. મૂલ્યનિષ્ઠા તેમની અને સામાજિક અસરો

આમ ૨૧મી સદીની શિક્ષણનીતિ તૈયાર કરવા દરમિયાન વિવિધ સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓએ જુદાં જુદાં જ્ઞાન અધ્યયન અને કૌશલ્યોને ધ્યાને રાખવા સૂચવેલ છે. આ તમામ અહેવાલોને કેન્દ્રમાં રાખી નવી શિક્ષણનીતિ તૈયાર કરવામાં આવી છે.

શાળા શિક્ષણમાં પરિવર્તનના સૂચિત અંશો:

આર્થિક કે સામાજિક ભેદભાવ વગર ઉચ્ચ ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ પૂરું પાડવું.

વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના યુગમાં વ્યાપાર અને ઉદ્યોગો ઉપરાંત સમાજમાં પણ પરિવર્તન ખૂબ ઝડપી બન્યા છે ત્યારે હાલ અભ્યાસ કરતો બાળક જ્યારે વ્યવહારમાં જશે ત્યારે તેને માટે નવીન જ્ઞાન અને કૌશલ્યો મેળવવાં અનિવાર્ય બનશે. તે સંજોગોમાં જરૂરી જ્ઞાન અને કૌશલ્યો સ્વ-અધ્યયન દ્વારા મેળવી શકે તે માટે વિદ્યાર્થી જીવન પર્યંત અધ્યેતા બની રહે તે ખુબ જ જરૂરી છે. તેમજ અધ્યયન કેવી રીતે કરવું તે માટેનું અધ્યયન તેમજ વિષયવસ્તુના બદલે ચિંતનાત્મક વિચાર કરતાં શીખે તે મુજબનું શિક્ષણ આપવામાં આવશે.

મનોવૈજ્ઞાનિક સંશોધન મુજબ ૨ વર્ષથી ૮ વર્ષ નાં બાળકોને વિવિધ ભાષાઓ શીખવવી ખૂબજ સરળ

પડે છે અને ઝડપી શીખી છે. આ સંશોધન આધારે બાળકને નાની ઉંમરે જ માતૃભાષા ઉપરાંત અન્ય ભાષા શીખવવામાં આવશે.

પ્રવર્તમાન અધ્યયન નિષ્પત્તિ (Learning Outcomes) અને ઇચ્છનિય અધ્યયન નિષ્પત્તિ વચ્ચેનું અંતર દૂર કરવું અને સમગ્ર શિક્ષણ પદ્ધતિ Early Childhood Care and Education (ECCE) શિક્ષણની શરૂઆત કરવી.

■ વિદ્યાર્થીને અધ્યયન વિકલ્પોની સુગમતા કરી આપવી જેથી તે પોતાની અભિરૂચિ, રસ, પ્રતિભા મુજબ વિવિધ શિક્ષણ પ્રવાહની પસંદગી કરી શકે.

■ વિજ્ઞાન પ્રવાહ, વાણિજ્ય પ્રવાહ કે વિનયન પ્રવાહ જેવા પરંપરાગત શૈક્ષણિક પ્રવાહ અને વ્યવસાયલક્ષી પ્રવાહ વચ્ચેનું ભેદકત્વ દૂર કરવું બહુવિધ વિકલ્પો વાળા સર્વગ્રાહી શિક્ષણને પ્રાધાન્ય આપવું.

■ ગોખણપટ્ટીના શિક્ષણને બદલે સમજશક્તિ, સર્જનાત્મકતા અને ચિંતનાત્મક વિચારશીલતા કેળવાય તેવા શિક્ષણને પ્રાધાન્ય આપવું.

■ વિદ્યાર્થી વિવિધ પરિસ્થિતિઓમાં તાર્કિક નિર્ણય લઈ શકે તેમજ ઉભી થતી સમસ્યાઓનું સૂઝબૂઝથી વિવેકપૂર્ણ સમાધાન શોધી શકે અથવા શોધવા પ્રેરાય તે પ્રકારના શિક્ષણ પર ભાર મૂકવો.

અનુસંધાન પાના નં.૭

શ્રી જે.બી. પ્રાથમિક શાળા દ્વારા ઓનલાઇન ગણેશ મેકિંગ તથા શિક્ષક દિનની ઉત્સાહભેર ઉજવણી કરવામાં આવી હતી

સર્વ વિદ્યાલય કેળવણી મંડળ સંચાલિત શ્રી જનતકુમાર ભગુભાઈ પ્રાથમિક શાળામાં 'શ્રી ગણેશ ચતુર્થી' નિમિત્તે ધોરણ ૪ થી ૮નાં બધા વર્ગોના વિદ્યાર્થીઓ માટે ઓનલાઇન 'ગણેશ મેકિંગ સ્પર્ધા' નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

ગણેશ મહોત્સવની ઉજવણીના ભાગરૂપે શાળા દ્વારા યોજાયેલ એનોબી ગણેશ મેકિંગ સ્પર્ધામાં ધોરણ ૪ થી ૮નાં બધા વર્ગોનાં કુલ ૧૨૬ વિદ્યાર્થીઓએ ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો હતો. વિદ્યાર્થીઓએ પોતાના ઘરે રહી 'કલા-શિક્ષકો' નાં માર્ગદર્શન અને માતા-પિતાનાં સહયોગથી વૃક્ષોના વિવિધ આકારનાં પાદડાઓ પુષ્પ અને ફેવિકોલ વગેરે સાધન-સામગ્રીનો ઉદ્યાયોગ કરી સુંદર 'શ્રી ગણેશજી' ની સર્જનાત્મક કૃતિઓ બનાવી હતી. તેમાંથી ત્રણ નંબર આપી વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવ્યા હતાં.

સર્વ વિદ્યાલય કેળવણી મંડળ સંચાલિત શ્રી જનતકુમાર ભગુભાઈ પ્રાથમિક શાળામાં શિક્ષક દિનની ઉત્સાહભેર ઉજવણી કરવામાં આવી જેમાં શાળાનાં ૨૨ જેટલા વિદ્યાર્થીઓએ શિક્ષકોની જવાબદારી સંભાળી ઓનલાઇન સુંદર શિક્ષણકાર્ય હતું. વિદ્યાર્થીઓએ પણ સ્વયં શિસ્ત જાળવી સહકાર આપ્યો હતો.

સ્કૂમના કર્મચારીઓએ સોશિયલ ડિસ્ટન્ટ સાથે પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કર્યું: બાળકોએ ઘરે રહીને પ્રવૃત્તિમાં ભાગ લીધો

ડ્રાઇવ-ઇન રોડ પર આવેલ શકરીબેન ચતુરભાઈ પટેલ પ્રિ-પ્રાયમરી સ્કૂલ તથા કાન્તિભાઈ કાળીદાસ પટેલ સ્કૂલના વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો તથા આચાર્યો અને વહીવટી સ્ટાફે ગણેશ ચતુર્થી તથા ૭૪મા સ્વાતંત્ર્યદિનની તહેવાર ઉત્સાહભેર ઉજવણી કરી હતી. જેમાં વર્તમાન પરિસ્થિતિને ધ્યાનરૂપે સામાજિક અંતર રાખી ઉજવણી કરી હતી.

એસ.જી. અંગ્રેજી પ્રાથમિક શાળાના ન્યુ એજ્યુકેશન પોલિસી વિષય પરના વર્કશોપનું ઓનલાઇન આયોજન કરવામાં આવ્યું

ન્યુ એજ્યુકેશન પોલિસી પરના વેબિનાર રત્નાસાગર પ્રકાશકોના સહયોગથી રિસોર્સ પર્સનલ કુ. હિના અન્સારી દ્વારા હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું. નિષ્ણાતે નવી એજ્યુકેશન પોલિસીના મુખ્ય વિષયો અને શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓની તરફેણમાં થયેલા ઘરખમ ફેરફારોને પ્રકાશિત કર્યા હતા. બાળકોના શિક્ષણ અને વિકાસ પ્રત્યેના સર્વગ્રાહી અભિગમ પરના સ્વપ્રદર્યાત્મક ધ્યાન એ ખૂબ જ ચિંતા હતી. ઝૂમ એપ્લિકેશનના ડિજિટલ પ્લેટફોર્મ દ્વારા આ વર્કશોપમાં ૧૬૬ થી વધુ શિક્ષકો અને શિક્ષણવિદોએ ભાગ લીધો હતો. એસ.જી. વતી ઇંગ્લિશ મીડિયમ પ્રાથમિક શાળા ના શિક્ષક રમેશભાઈ ગોહિલ, કુ. રીમા ભાવસાર અને કુ. જસના સુગુનને તેમાં સક્રિયપણે ભાગ લીધો હતો.

તમારી શાળામાં થતાં વિવિધ કાર્યક્રમોની માહિતી 'ધી ઓપન પેજ'માં પ્રસિદ્ધ કરવા માટે info@theopenpage.co.in પર મોકલવી.

વૈધાનિક સૂચના: ધી ઓપન પેજ, મંથલી ન્યુઝ પેપરમાં પ્રકાશિત સામગ્રીમાં લેખકોના પોતાના વિચાર છે. સંપાદક તથા પ્રકાશક એ સાથે સહમત હોય તે જરૂરી નથી. ધી ઓપન પેજની સમાચાર સંબંધિત બધા જ વાદ - વિવાદ પ્રકાશન તારીખથી ૩ (ત્રણ) માસની અંદર માત્ર અમદાવાદ ન્યાયક્ષેત્રમાં થઈ શકશે.

રાજ ભાસ્કર
સહ સંપાદક સાધના સાસાહિક
કોલમિસ્ટ, દિવ્ય ભાસ્કર

સોળ વર્ષના અર્જુન અને ખુંખાર વાઘ વચ્ચે યુદ્ધ જામ્યું

ઉત્તરાખંડ રાજ્યનું એક નાનકડું ગામ. ચારે બાજુ લીલાછમ જંગલો. જંગલમાં અનેક પ્રાણીઓ વસતા. જંગલની ફરતે ઉંચા ઉંચા પહાડો. જંગલ અને ગામની વચ્ચે થઈને એક સુંદર નદી વહેતી હતી. ચોમાસામાં નદી ખળ ખળ વહેતી હોય. એવું લાગે જાણે આકાશમાંથી કોઈ પરી પ્રાણીનું રૂપ ધારણ કરીને આવી છે અને પહાડો અને જંગલમાં દોડી રહી છે. ગામના નાનકડાં બાળકો અને યુવાનો માટે તો એ નદી એટલે જાણે ભગવાને બનાવી આપેલો સ્વિર્મીંગ પુલ. રોજ ધુબાકા મારી મારીને એમા ન્હાય અને મજા કરે.

ગામમાં અર્જુન સિંહ પણ એના મા અને બાપુ સાથે રહેતો. એ ૧૬ વર્ષનો હતો. નવમાં ધોરણમાં ભણતો હતો. એની હાઈટ સારી એવી હતી અને બાંધો પાતળો. એ પાતળો હતો પણ એનું હૈયુ ખૂબ જ મજબુત હતું. એના બાપુ ખેતીમાં મજૂરીનું કામ કરતાં અને મા પણ એમાં મદદ કરતી. સાવ નાનકડું નળીયાવાળું ઘર હતું.

જંગલની વચ્ચે વચ્ચે વસેલું ગામ એટલે ગામમાં નાના મોટા પ્રાણીઓ આવ જા કરતાં. ક્યારેક ઘરના આંગણે મોર બેઠો બેઠો ટૂંકા કરતો હોય, ક્યારેક શિયાળ આવી જાય તો ક્યારે રામાયણમાં આવે છે એવું જ મસ્ત મજાનું સોનેરી હરણ પણ કુદાકુદ કરતું ગામમાંથી પસાર થતું.

ગામમાં જંગલી પ્રાણીઓનો પણ થોડો ખતરો રહેતો. વાઘ, સિંહ, ચિત્તો પણ એ જંગલમાં રહેતા અને ક્યારેક દૂર પાદર બાજુ અથવા તો નદી કીનારે દેખાતા હતા. પણ હજુ સુધી કદી એ ખુંખાર પ્રાણીઓ ગામની અંદર નહોતા આવ્યા. વાઘ, ચિત્તો કે સિંહ કોઈના ઘર સુધી નહોતા પહોંચ્યા.

અર્જુનને પ્રાણીઓ સાથે બહું જ મજા આવતી. ક્યારેક સસલુ, હરણ કે મોર ઘરના આંગણે જોઈ જાય તો એ એમની સાથે રમવા માંડતો. સસલાને પકડીને એને ખોળામાં બેસાડતો, એને ખવરાવતો. હરણ તો બહું ભાગાભાગ કરે પણ તોયે એ એને પકડવાની અને ખવરાવવાની કોશિશ કરતો. મોરને પંખાળતો, એના પીંછામાં હાથ ફેરવતો. બહું મજા આવતી હતી અર્જુનને આ પ્રાણીઓ સાથે.

મા એને ક્યારેક પ્રાણીઓ સાથે રમતો જોઈ જાય તો ટપારતી, ‘દીકરા તું આ પ્રાણીઓ સાથે રમવાનું બંદ કર!’

અર્જુન કહેતો, ‘મા, મને પ્રાણીઓ સાથે રમવાનું બહું જ ગમે છે. એટલી બધી મજા આવે છે કે વાત ના પૂછ. એ બિયારાની મા તારા જેવી સારી નહીં હોય કે રોજ રાંધીને ખવારાવે. એટલે મારે એમને ખોળામાં લઈને ખવરાવવું છે.’

મા કહેતી, ‘હંઅ... હંઅ... બહું મસ્કા ના માર. આ બિયારા નિર્દોષ પ્રાણીઓ છે એટલે તને ખવરાવવાની મજા આવે છે, ક્યારેક વાઘ કે સિંહ જેવા ખુંખાર પ્રાણી આવી જશે તો ખબર પડી જશે. પછી જોવું છે કે તું એને કેવો કે ખવરાવે છે!’ મા હસી પડતી.

અર્જુન તરત જ જવાબ આપતો, ‘મા, તું તારા દીકરાને ઓળખતી નથી. ખુંખાર પ્રાણી આવશે તોયે એ ખાઈને જ જશે. એ એને જોઈતી વસ્તું ખાશે. ક્યાં તો ડંડો ખાશે ક્યાં તો દાતરડું. પણ ખાશે ખરો. સમજી ગઈ.’

‘આવ્યો મોટો સિંહ અને ચિત્તાને ડંડો મારવાવાળો. જા છાનોમાનો રમ. એ આવશે અને ત્રાડ પાડશે તો ઉભી પૂંછડીએ ભાગીશ. સમજ્યો!’

અર્જુન બોલ્યો, ‘તો જોઈ લેજે મા. એની ત્રાડના ત્રણ ટૂકડાં ના કરી દે તો હું તારો બેટો નહીં. તારો દીકરો માત્ર અટકથી જ નહીં શક્તિથી પણ સિંહ જ છે.’

વાઘ જેવા વાઘના મુખમાંથી પોતાની માતાને હેમખેમ છોડાવનારા આ બહાદૂર ટાઈગરનું સન્માન ભારત સરકાર દ્વારા પણ કરવામાં આવ્યું. ૨૬મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૬ના દિવસે વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના વરદ હસ્તે અર્જુનને બહાદૂરી માટેનો ‘સંજય ચોપરા વીરતા પુરસ્કાર’ આપવામાં આવ્યો. એ દિવસે એના માતા-પિતા સહિત બધાએ ગૌરવની લાગણી અનુભવી. મા હવે એને ક્યારેય કહેતી નથી કે તું પ્રાણીઓ સાથે રમવાનું બંદ કર.

મા હસતી હસતી એના માથે હાથ ફેરવતી અને કહેતી, ‘બેટા, એ પ્રાણીઓ ખૂબ જ શક્તિશાળી હોય. એની સામે લડવાનું માણસનું ગજું નહીં. એમાંય તું તો નાનકડું બાળ. જોજે એવું ગાંડપણ કદી કરતો નહીં.’

અર્જુન કંઈ બોલતો નહીં. મા એના કામે લાગતી અને અર્જુન એના.

૧૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૧નો દિવસ હતો. ચોમાસુ બરાબરનું જામ્યું હતું. જંગલોએ જાણે નવા કપડાં પહેર્યાં હોય એમ આખું જંગલ નવા નવા લીલા પાંદડાઓથી ખીલી રહ્યું હતું. પહાડો જાણે હમણા જ ન્હાઈને બેઠા હોય એવા લાગતા હતા. છેલ્લા ત્રણ દિવસથી સતત ધોધમાર વરસાદ પડતો હતો. આજે થોડો ઉધાડ થયો હતો.

ગામનો મજૂર વર્ગ ત્રણ દિવસની જાહેર રજા પછી કામ ધંધે ગયો હતો. અર્જુન અને એની મા ઘરમાં એકલાં જ હતા. અર્જુન ઘરની અંદર બેઠો બેઠો ભણી રહ્યો હતો. મા ઘરની સામે બનાવેલા ઢોર બાંધવાના વાડમાં ઢોરને ચારો નાંખી રહી હતી.

માનું ધ્યાન ચારો નાંખવામાં હતું. એ ભેંસને પૂળો નાંખી રહી હતી ત્યાંજ એક જોરદાર ત્રાડ એના કાનમાં સંભળાઈ. મા થયરી ગઈ. એણે પાછળ જોયું, એક ખુંખાર વાઘ ઉભો હતો. એની આંખો લાલ હતી. એ ભૂખ્યો હોય એવું લાગતું હતું. મા કંઈ વિચારે, કે ભાગે એ પહેલાં જ વાઘ એના પર ત્રાટક્યો. મા નીચે પડી ગઈ અને વાઘ એને ખાઈ જવા માટે એને બચકાં ભરવા લાગ્યો. મા છૂટવાનો પ્રયત્ન કરતી હતી. વાઘને ફાવવા નહોતી દેતી. પણ તેમ છતાં વાઘે ખભાના ભાગે એના ધારદાર દાંત ભરાવી બચકું ભરી જ લીધું. ગામમાં ઘર છૂટા છવાયા હતા એટલે કોઈ આવે એવી જરાય શક્યતા નહોતી. વાઘે બચકું ભર્યું એટલે માની ચીસ નીકળી ગઈ. એવી જોરદાર ચીસ કે છેક ઘરમાં બેઠેલા અર્જુનના કાનમાં પ્રવેશી.

માની ચીસ સાંભળી અર્જુન એક જાટકે ઉભો થઈ ગયો. એના હાથમાંથી પેન અને નોટબુક પડી ગયા. એ તરત જ બહાર દોડ્યો. સામે ભજવાઈ રહેલું દૃશ્ય જોઈને હેબતાઈ ગયો, ખુંખાર વાઘે

એની માતા પર હુમલો કર્યો હતો. મા વાઘથી બચવા માટે તરફડીયા મારી રહી હતી.

માને વાઘના સર્કયામાં જોઈને એ સોળ વર્ષના છોકરાની રગોમાં અચાનક તાકાત ભરાઈ આવી. એણે બાજુમાં પડેલું દાંતરડું લીધું અને વાડા તરફ દોડ્યો. જાણે કોઈ વાવાઝોડુ આવ્યું હોય એમ એ વાડા તરફ ધસમસ્યો. માએ એને જોયો. એ વધારે ગભરાઈ. એને થયું, વાઘ હવે એના દીકરાને પણ ફાડી ખાશે.

અર્જુન ખૂબ જ ગુસ્સામાં હતો. એના હાથમાં દાંતરડું હતું, બાહુમાં શક્તિ અને આંખમાં ગુસ્સો હતો. વાઘ હવે માને ફાડી ખાવાની તૈયારમાં હતો ત્યાં જ અર્જુન નામના ટાઈગરે ત્રાડ નાંખી, ‘હેય... છોડી દે મારી માને!’ ત્રાડ પાડી એ વાઘ પર લપક્યો.

અચાનક પ્રહાર થવાની વાઘ મુંઝાયો. એ માને છોડીને અર્જુન પર ત્રાટક્યો. પછી તો એ સોળ વર્ષના બહાદૂર અર્જુન અને ખુંખાર વાઘ વચ્ચે યુદ્ધ જામ્યું. એક ખરો ટાઈગર હતો તો બીજામાં ટાઈગર જેવી શક્તિ હતી. વાઘ એ કુમળા બાળકને ફાડી ખાવા માટે પ્રયત્ન કરવા લાગ્યો. પણ અર્જુને એના મજબુત બાહુઓ વડે એને પછાડ્યે રાખ્યો અને લાગ મળે ત્યાં દાંતરડું પણ વીંજવા માંડ્યું. મા નિઃસહાય થઈને ચીસો પાડી રહી હતી પણ કોઈ દેખાયું જ નહીં. આ તરફ અર્જુન સબો સબ દાંતરડાંના પ્રહારો કરી રહ્યો હતો. વાઘના શરીર પર અનેક લસરકા ઉઠ્યા. લોહીના ફુવારા ઉડ્યા. અર્જુન પોતે વાઘના લોહીથી તરબોળ થઈ ગયો. વાઘની શક્તિ ઘટી ગઈ. પીડા વધી. અર્જુને એને અધમૂવો કરી નાંખ્યો હતો. આખરે અર્જુન એને વધારે મારે એ પહેલાં જ વાઘ ભાગ્યો. ટાઈગર ઉભી પૂંછડીએ ભાગ્યો.

અર્જુન વાડાની વચ્ચે વચ્ચે યુદ્ધ જીતેલા રાજાની અદાથી ઉભો રહ્યો. એના કપડાં લોહી વાળા હતા, હાથમાં દાંતરડું હતું. શરીરમાંથી હજુ શક્તિ ઓસરી નહોતી. એને જોઈને એમ લાગે જાણે સાક્ષાત અર્જુન દુશ્મનને હણીને ઉભો છે. એ સોળ વર્ષની કાયામાં એ દિવસે સોળ હજાર યોદ્ધાઓની શક્તિ સામટી ઉમેરાઈ હતી.

મા દોડીને એને વળગી પડી, ‘મારા દીકરા તને કાંઈ થયું તો નથી ને?’

અર્જુન બોલ્યો, ‘ના, મા મને કશું જ નથી થયું. તને વાઘે બચકું ભર્યું છે. તું જલ્દી પાટો બાંધી દે.’

માની આંખો આંસુથી ભીંજાઈ ગઈ, ‘બેટા, તે મને બચાવવા તારી જિંદગી જોખમમાં નાખી. વાઘ જેવા વાઘને મારી ભગાડ્યો.’

અર્જુન બોલ્યો, ‘મા, હું કહેતો હતો ને કે વાઘ આવશે તો પણ ખાખા વિના નહીં જાય!’

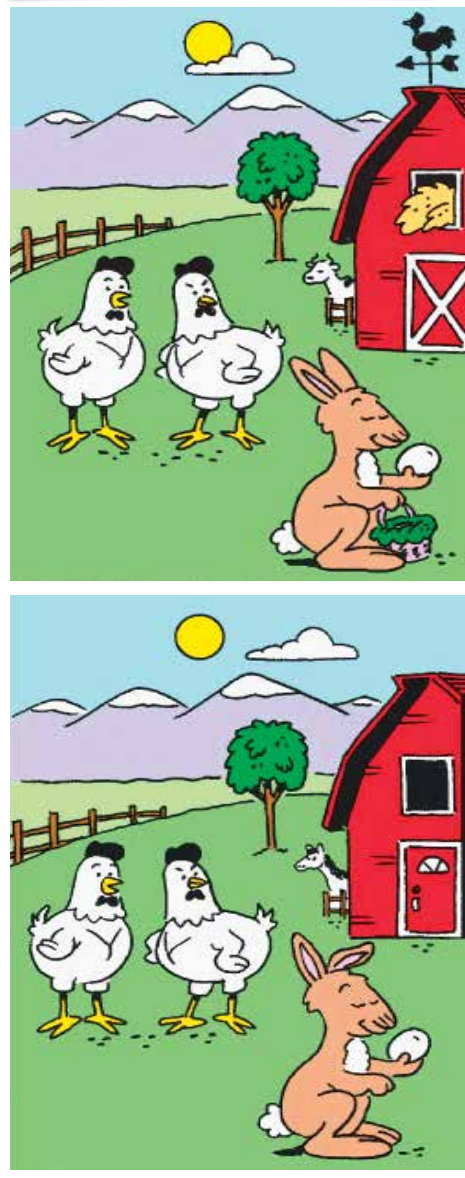
મા બોલી, ‘તું તો મારો ટાઈગર છે! ટાઈગર!’

મા દીકરો બંને રડતાં રડતાં હસી પડ્યા.

એ દિવસે ગામમાં જ્યારે અર્જુનની બહાદૂરીની ખબર પડી ત્યારે સૌ કોઈએ એને શાબ્દાશી આપી. વાત આખા જિલ્લામાં ફરી વળી. એક સોળ વર્ષના છોકરાએ વાઘને મારી ભગાડ્યો. એ પછી સમગ્ર ગામે એનું સન્માન કર્યું અને જિલ્લાએ પણ કર્યું. બસ ત્યારથી અર્જુન એમના ગામમાં ટાઈગર તરીકે ઓળખાવા લાગ્યો.

ટપકાં જોડી કરવ પૂરો

ને ચિત્રમાંથી સાત તફાવત શોધો

ઉખાણા

ઝડપવાળો જમાદાર,
સવારી માંહે પૂરો
રથ-ગાડીમાં ઉપયોગી,
લડાઈ માંહે શૂરો

○ ગધેડું ○ ઘોડો ○ ઊંટ ○ જિરાફ

વાઘની હું માસી,
ને ઉંદરની છું કાળ,
ઘી-દૂધ વિના ન ખાઉં
કદી હું મોળો માલ

○ બિલાડી ○ શિયાળ ○ સિંહ ○ ઉંદર

ઘરતીના પેટાળમાં ઊપસેલો તંબુ,
વાદળ સાથે વાતું કરતો, ઉપર લાગે ઠંડુ

○ દરિયો ○ પર્વત ○ ખીણ ○ ઝાડી

ઘરમાં ઘર તેમાં,
રમે કેસરિયો વર,
લાકડાં ખાઈ ખાઈને,
કાઠે ખાખી ગર

○ કોખી ○ લાઈ ○ ભઠ્ઠી ○ મેથી

કેરીનો ભાઈ વેરી,
તેણે ઘાઘરી પેરી,
શાકનો શત્રુ એ,
રાખો ખિસ્સામાં ઘેરી

○ પેન ○ ડાયરી ○ છરી ○ પૈસા

જુલો 'જિમ' 'પપ્પ' 'ડાઝા' 'ડાઈ :ગાઠુ

યોગ્ય ગણતરી કરો

5 + 7 = ____ 5

7 + ____ = 12

12 - 5 = ____ 12

12 - ____ = 5

8 + 5 = ____ 8

5 + ____ = 13

13 - 8 = ____ 13

13 - ____ = 8

ગણતરી કરી યોગ્ય સંખ્યા લખો

3 flowers + 2 flowers = 5 flowers

2 flowers + 3 flowers = 5 flowers

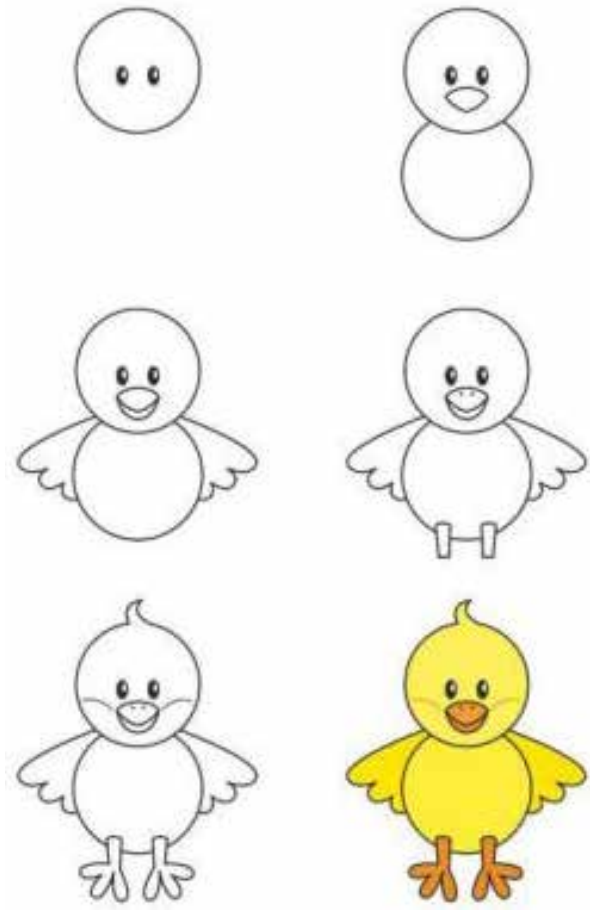
4 butterflies + 3 butterflies = 7 butterflies

શબ્દો શોધો

ખ	એ	સ	ઘ	ઠ	ન	ઐ	ક	ક	ણ	લ	ઘ
મા	ક	ણ	બં	કા	તિ	વા	ઘ	ઠ	મો	ક	વ
સ	વ	ક	મ	હા	ઓ	સ	કા	ક	તુ	સ	લા
ક	ર	જ	સિ	તી	ઝ	ત	ભો	ડ	ર	લ	મી
અ	લી	ક	ર	ર	લ	કા	કો	વા	ઘ	વિ	હિ
ઐ	હા	ઘ	ઠ	ક	ણ	ઈ	ર	શ	હા	ન	ળ
ખ	રા	બ	અ	લી	તુ	વા	વિ	શ	વિ	ભિ	મ
ણ	ક્ષ	જા	ન	સ	તી	ઠ	ઐ	કો	કા	ઠ	કા
ઉ	ણ	ઘ	તિ	હા	સ	ઐ	ચા	અ:	ળ	મા	આ
ક	પ	કુ	કા	બૂ	કી	ળ	ઠ	ણ	મા	ણ	ર
વ	ણિ	હા	ક્ષ	સ	અ	ઉ	ર	ઐ	ઠ	વ	ગં
ઘ	બૂ	તુ	ર	ઘ	અં	પ્રા	રી	ઘ	બા	ઠ	ન

અખાલ
ઇતિહાસ
ઉપહાર
ઐતિહાસિક
ઓઝલ
કડવાશ
કઠ
કમોસમી
કરજ
ખરાબ

ચાલો ટૂંકી દોરતા શીખીએ

હમો અને હમાવો

ડોક્ટર સાહેબ

મહુ: ડોક્ટર સાહેબ, તમારી સારવારથી મને ઘણો ફાયદો થયો છે. ડોક્ટર ગુરુ, મને એ યાદ નથી આવતું કે મેં તમારી ક્યારે સારવાર કરી હતી.
મહુ: તમે મારી નહીં, પરંતુ મારા કાકાની સારવાર કરી હતી. એ સ્વર્ગમાં સિદાવ્યા અને હું તેમનો એકમાત્ર વારસદાર હોવાથી તેમની બધીજ મિલકત મને મળી છે.

હિસાબમાં ભૂલ

ગ્રાહક: તમે હિસાબમાં ભૂલ કરી છે, પાંચ રૂપિયા ઓછા આપ્યા છે, તમે ગ્રાહકોને છેતરતા શરમ નથી આવતી?
દુકાનદાર: પણ આ પહેલા મે તમને ભૂલથી પાંચ રૂપિયા વધુ આપ્યા હતા ત્યારે તો તમે કંઈ ન બોલ્યા.
ગ્રાહક: મારો નિયમ છે કે દરેક માણસને સુધરવાની એક તક જરૂર આપવી જોઈએ.

પહેલા પાનાનું અનુસંધાન

માનવીય મૂલ્યો, જેવાંકે કરૂણા, દયા, પ્રામાણિકતા, સ્વચ્છતા, ન્યાય, નિષ્પક્ષતા, આદર, શિષ્ટાચાર, સૌજન્ય, નાગરિક તરીકેની ફરજો, સહકાર, સમૂહ ભાવના, બંધારણીય મૂલ્યોનું જતન તેમજ અન્ય સમાવેશી મૂલ્યોના સંવર્ધનપરક જ્ઞાન અને કૌશલ્યોનું શિક્ષણ તથા પ્રેરણા આપવા.

ભારતીય સાંસ્કૃતિક પરંપરા અને મૂલ્યોને કેન્દ્ર સ્થાને રાખી ભારત વિશ્વગુરુ બને તેવી શિક્ષણ પદ્ધતિ અમલમાં લાવવી.

- પૂર્વ પ્રાથમિક શિક્ષણનું માળખુ તાત્કાલિક અમલીકૃત કરી ૨૦૨૫નાં વર્ષ સુધીમાં સંપૂર્ણરિતે કાર્યરત બનાવવામાં આવશે. NCERT પૂર્વપ્રાથમિક અભ્યાસક્રમનું માળખુ નવેસરથી બનાવશે અને તે માટે ધોરણ ૧૨ પાસ કરેલ શિક્ષકોની તાલીમ માટેનું વ્યવસ્થાતંત્ર ઉભું કરશે જે ઓનલાઇન તથા ઓફલાઇન મિશ્ર પદ્ધતિથી અમલમાં મુકાશે..
- ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળું પૂર્વ પ્રાથમિક શિક્ષણ તબક્કાવાર દાખલ કરવું વિશેષ કરીને આંતરિયાળ ગ્રામ્ય વિસ્તારો તેમજ સામાજિક અને આર્થિક રીતે પછાત લોકોને શિક્ષણ પહોંચે તેવા પ્રયત્ન કરવા એને તે માટે વિવિધ પ્રકારની સંસ્થાઓ જેવીકે આંગણવાડી, સ્વતંત્ર પૂર્વપ્રાથમિક શાળા, હાઈસ્કૂલ સાથે સંલગ્ન પૂર્વ પ્રાથમિક શાળા વિગેરે શાળાઓ નવી નીતિના સંદર્ભે કાર્યરત કરવામાં આવશે.
- આ નીતિમાં અભ્યાસક્રમ તેમજ અધ્યયન-અધ્યાયન પદ્ધતિ ઉપર ભાર મુકવામાં આવ્યો છે. જેમાં મુખ્ય બાબતો સર્વગ્રાહી શિક્ષણ, સંકલિત શિક્ષણ, વ્યાપક, આનંદદાયી અને વિદ્યાર્થી શીખવા માટે સ્વાભાવિક રીતે જ આકર્ષિત થાય તેવી શૈક્ષણિક પદ્ધતિઓ અપનાવવી.
- ધોરણ ૩ થી ૫ વિદ્યાર્થી 11Preparatory તબક્કા દરમિયાન પ્રવૃત્તિલક્ષી શિક્ષણ, ઔપચારિક વાંચન, લેખન અને ગણન શીખે તેવા ધ્યેય સાથે પાઠ્યપુસ્તક આધારિત શિક્ષણ દાખલ કરવું. આ ઉપરાંત ભાષાઓ, ગણિત, શારીરિક

શિક્ષણ, વિજ્ઞાન, સામાન્ય વિજ્ઞાન વિવિધ કળાઓ જેવા વિષયો શીખવવા..

- ધોરણ ૬ થી ૮ વિદ્યાર્થી વય ૧૧ વર્ષથી ૧૪ Middle School તબક્કા દરમિયાન જે તે વિષય શિક્ષક દ્વારા વિવિધ વિષયોનું શિક્ષણ આપવું તેમજ અમુર્ત સંકલ્પનાની સમજ આપવી. ગણિત, વિજ્ઞાન, ભાષાઓ, સામાજિક વિજ્ઞાન ઉપરાંત વિવિધ વિદ્યાર્થીની પસંદગીના વિવિધ વ્યવસાયલક્ષી અભ્યાસક્રમોનું ફરજિયાતપણે શિક્ષણ આપવું, એટલું જ નહીં, કમ્પ્યુટર પ્રોગ્રામિંગ, કોડિંગ જેવા બિન પરંપરાગત વિષયોનો પણ સમાવેશ કરવો.
- ધોરણ ૯ થી ૧૨ વિદ્યાર્થી વય ૧૪ થી ૧૮ વર્ષ High School તબક્કા દરમિયાન બહુવિધ વિષયોના વિકલ્પ સાથે ચાર વર્ષના શિક્ષણમાં જે તે વિષય અનુસાર અલગ-અલગ શિક્ષણ પદ્ધતિ દ્વારા શિક્ષણ આપવામાં આવશે. આ સંદર્ભે વિદ્યાર્થી પોતાની રસ રૂચિ અનુસાર દરેક વિષયનું ચિંતનાત્મક વિચારણા પૂર્વક ઉડાણથી અભ્યાસ કરી શકે તે મુજબનો અભ્યાસક્રમ તૈયાર કરવામાં આવશે. અહીં વિદ્યાર્થીને વિષય પસંદગીની તક મળશે. આ વિષયોનું સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે.
- અભ્યાસક્રમ અને શિક્ષણ પદ્ધતિ
- વિવિધ વિષયોના અભ્યાસક્રમ અને પાઠ્યક્રમ મૂળભૂત આવશ્યક સંકલ્પનાઓ પૂરતાં જ મર્યાદિત રાખવામાં આવશે. તેમાં પરંપરાગત વિષયોજેવા કે વિવિધ ભાષાઓ, ગણિત, વિજ્ઞાન, સામાજિક વિજ્ઞાન અને વિવિધ વ્યવસાયલક્ષી વિષયોનું શિક્ષણ આપવામાં આવશે. તદુપરાંત ૨૧મી સદીમાં ઉદ્યાયોગી એવા વિષયો જેવા કે આર્ટીફિશિયલ, ઈક્વેલિજન્સ, ડિઝાઇન થિન્કીંગ, પબ્લિક હેલ્થ, આર્ગેનિક લિવિંગ જેવા વિષયોનો પણ સમાવેશ કરાશે.
- શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમ રચના, સહઅભ્યાસ પ્રવૃત્તિઓ સમાવેશ તેમજ પાઠ્યપુસ્તક તૈયાર કરતાં

નીચેની બાબતો ધ્યાને લેવામાં આવશે. જેવા વિષયોની આ વિષયોની માહિતી પ્રાપ્ત થાય અને તે માટે જરૂરી જ્ઞાન તેમજ કૌશલ્યોનો વિકાસ થાય તે મુજબનું આયોજન કરાશે. ફાઉન્ડેશન અને પ્રિપેરેટરી, એટલે કે પૂર્વ પ્રાથમિકથી ધોરણ ૫ સુધીનું શિક્ષણ માતૃભાષા/પ્રાદેશિક ભાષામાં આપવામાં આવશે.

ધોરણ ૬ થી ૮નું શિક્ષણ બાળકની મહદ્અંશે માતૃભાષામાં કે પ્રાદેશિક ભાષામાં અપાય તેવો આગ્રહ છે તેમ છતાં ગણિત અને વિજ્ઞાન જેવા વિષયોમાં બહુભાષા અભિગમ અપનાવી માતૃભાષા ઉપરાંત અંગ્રેજી ભાષાનો ઉદ્યાયોગ પણ કરાશે. પાઠ્ય પુસ્તકો પણ આ મુજબ તૈયાર કરવામાં આવશે.

માતૃભાષા અને પ્રાદેશિક ભાષા ઉપરાંત વિદ્યાર્થીઓને તેમની રસરૂચિ મુજબ ભારતની અન્ય કોઈ ભાષા શીખવા માટેનાં વિકલ્પો આપવામાં આવશે.

નવી શિક્ષણનીતિ અંગેના પડકારો:

- નવી શિક્ષણનીતિનું જે માળખું આપણી સમક્ષ મૂકવામાં આવ્યું છે તે માત્ર એક માળખાકીય દૃઢતાવેજ છે. અતિશય મહત્વાકાંક્ષી લાગતી આ શિક્ષણનીતિનું અમલીકરણ કેવી રીતે કરવામાં આવશે તે અંગે આ દૃઢતાવેજમાં કોઈ સ્પષ્ટતા નથી.
- આઝાદીનાં ૭૩ વર્ષ પછી પણ હજુ કેટલીયે શાળાઓ છાપરાવાળી છે. કાંતો એક કે બે વર્ગખંડમાં ચાલે છે. હાલનું શિક્ષણમાળખું ૧૦ + ૨ પદ્ધતિથી ચાલે છે. ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં નવી શિક્ષણનીતિ 5+3+3+4નાં અમલીકરણ માટે પૂર્વ પ્રાથમિક શાળાઓનું ભૌતિક માળખું ઉભું કરવું તે ખૂબ દૂરની વાસ્તવિકતા લાગે છે.
- પૂર્વ પ્રાથમિક તેમજ પ્રાથમિક શાળા શિક્ષણ માતૃભાષા કે પ્રાદેશિક ભાષામાં આપવું એ ખૂબજ આવકારદાયક પહેલ છે. આ વિચાર કાગળ ઉપર સારો લાગે છે. પરંતુ અંગ્રેજી માધ્યમ સ્કૂલમાં જ ભણાવવાની વાલીઓની માનસિકતા હોય ત્યારે

આ વિચાર સાકાર થવો શું સંભવિત લાગે છે?

- અત્યાર સુધીની જુદી જુદી શિક્ષણનીતિ દ્વારા વ્યવસાયલક્ષી શિક્ષણ અને સમાજ ઉદ્યાયોગી શ્રમકાર્ય જેવા વિષયો કૌશલ્ય વર્ધન માટે તેમજ જીવનલક્ષી કેળવણી માટે દાખલ કરેલા જ છે. પરંતુ વાસ્તવમાં શાળા કક્ષાએ આપણે આ પ્રકારનું કૌશલ્ય વિકસાવવામાં કે વ્યવસાયલક્ષી શિક્ષણ આપવામાં સંદેર નિષ્ફળ નીવડ્યા છીએ. ત્યારે ફરીથી વ્યવસાયલક્ષી શિક્ષણ દાખલ કરવામાં આવ્યું છે તે કેટલું સફળ રહી શકે તે એક પ્રશ્નાર્થ જ છે.
- માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ ગોખણપટ્ટીને પ્રોત્સાહન આપતું ‘કોચિંગ કલ્ચર’ છેક નાનાં નાનાં ગામ સુધી પહોંચ્યું છે. ત્યારે નવી શિક્ષણનીતિમાં આ કલ્ચરને સંદેર નિર્મૂળ કરવાનો ખ્યાલ કેટલે અંશે અમલી બની શકશે?
- ભૂતકાળમાં આવેલ તમામ શિક્ષણનીતિમાં જીડીપીના ૬% ખર્ચ કરવાની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. પરંતુ આજ દિન સુધીની કોઈપણ સરકારે આ દિશામાં કોઈ નક્કર પગલાં લીધેલા નથી. હવે જ્યારે ફરીથી નવી શિક્ષણ નીતિમાં શિક્ષણ પાછળ કુલ જીડીપી ૬% ખર્ચ કરવાની જાહેરાત કરી છે ત્યારે શુ તે શક્ય બનશે ખરું ?
- વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષણ તો છેવટે શિક્ષકો દ્વારા આપવામાં આવે છે. ખાનગી પ્રાથમિક શાળાઓમાં શિક્ષકોનાં વ્યવસાયિક લાયકાત તેમજ તેમને મળતાં વેતનનાં સ્તર શિક્ષણની ગુણવત્તા અંગે શંકાઓ જન્માવે તેવાં છે. આ સંજોગોમાં શિક્ષણનીતિના દસ્તાવેજો ગમે તેટલા મહત્વાકાંક્ષી હોય પરંતુ શું તે શિક્ષણની ગુણવત્તામાં સુધાર લાવવામાં ઉપકારક રહેશે ખરા ?

અંગ્રજીમાં કહેવત છેકે ‘Well – planned is half done’ નવી શિક્ષણનીતિ એ પ્રવર્તમાન શિક્ષણની જે કોઈ સમસ્યાઓ ખેર, આવનારા દસ વર્ષ બતાવશે કે નવી શિક્ષણનીતિમાં ‘હમને ક્યાં ખોયા, હમને ક્યાં પાયા’!

ગૂઢ કળાઓ: જ્યોતિષ શાસ્ત્ર, ટેરો કાર્ડ રીડિંગ અને જાદુ

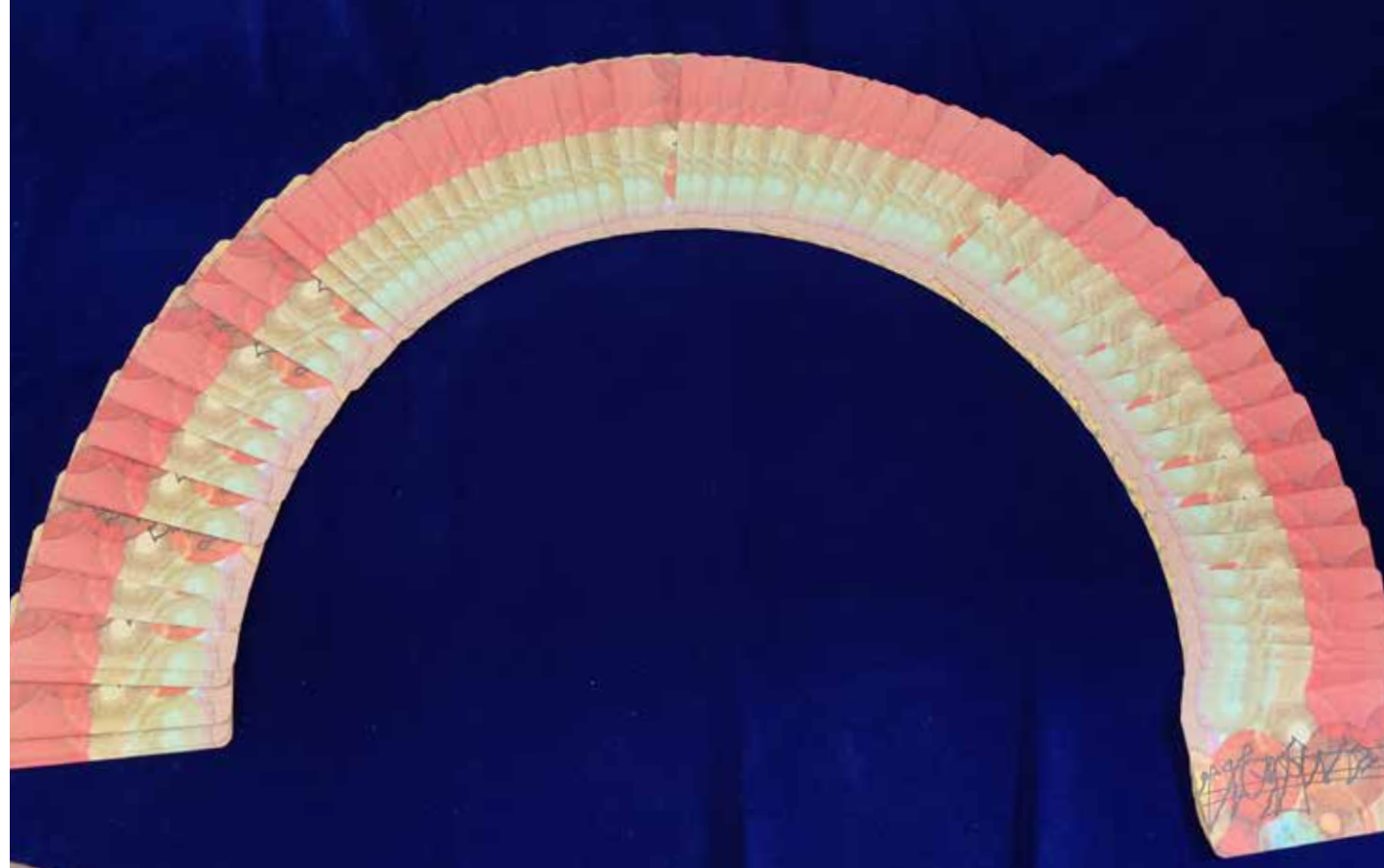
પુરબુ ત્રિવેદી,
ટેરો કાર્ડ રિડર અને
સ્પિરિચ્યુઅલ લીવર

બાળક જન્મે ત્યારે કુંડળી બને, રાશિના આધારે તેનું નામ પડે અને લગ્ન કરતા પહેલા પણ વર-કન્યાની કુંડલી જોઈને જ વિવાહ નક્કી થાય. ભારતમાં આ શાસ્ત્ર પ્રાચીન છે અને પ્રચલિત છે તેથી “જ્યોતિષ શાસ્ત્ર” વાંચીને એટલી નવાઈ ના લાગે. પણ, શીર્ષક વાંચીને તમને એમ થતું હશે કે આ ટેરો કાર્ડ શું? અને વળી આ ગૂઢ કળા એટલે શું? ખરેખર જાદુ હોય? તો આજે આપણે આ બધા વિષે વિગતવાર ચર્ચા કરીશું. ટેરો કાર્ડ શું કે જાદુ કેવી રીતે કામ કરે છે એ પહેલા જાણીએ કે ગૂઢ કળા એટલે શું?

આ છે ગૂઢ કળા : ગૂઢ એટલે રહસ્યમયી, જેના વિષે જેટલું જાણો એટલું ઓછું પડે. પૃથ્વીની શરૂઆતમાં આખું બ્રહ્માંડ ગૂઢ રહસ્ય જ હતું અને એ રહસ્યો જેમ જેમ માનવજાતે ઉકેલ્યા તેમ તેમ તે વિજ્ઞાન બનતા ગયા. ગૂઢ કળાનો એક ભાગ જ્યોતિષ શાસ્ત્ર હવે જ્યોતિષ વિજ્ઞાન તરીકે પણ ઓળખાય છે. જ્યોતિષ શાસ્ત્ર સિવાય ગૂઢ કળાઓમાં ટેરો કાર્ડ, જાદુ, રસ સિદ્ધિ જેવી વિવિધ કળાઓનો સમાવેશ થાય છે. આજે આપણે જાણીશું થોડાં વર્ષોથી ખૂબ ચર્ચામાં આવેલા ટેરો કાર્ડ્સ વિષે.

ટેરો કાર્ડ્સની શરૂઆત ક્યાં થઈ અને કેટલા સમય પહેલા તેની ચોક્કસ માહિતી ક્યાંય મળતી નથી પણ એક માન્યતા પ્રાચીન સમયમાં ઈજિપ્તમાં પણ જાણીતી હોવામાં આવી છે અને સિઝનની આગાહી મેળવવા માટે પોતાના અનુભવોના આધારે થોડા ચિત્રો સાથે કાર્ડ્સનું નિર્માણ કર્યું, તેના આધારે તેઓ પોતાના રહેઠાણ બદલતા અને ઋતુઓની સમજ કેળવતા હતા. બીજા એક કહાની મુજબ ૧૪મી સદીના મધ્ય ભાગમાં ઈટલીના ઉત્તર ભાગમાં સૌથી જૂના ઓફિશિયલ ટેરો કાર્ડ ડેકની રચના કરી હતી અને તે ૩૬ વર્સકોન્ટ્રી સર્ફરોઝા ડેક તરીકે ઓળખાય છે. સમાયાંતરે આ કાર્ડ્સમાં ઘણા ઓકલ્ટ (ગુપ્ત કળા) જીજ્ઞાસુઓને રસ પડવા લાગ્યો અને તેની પર ઘણું સંશોધન કરીને ૧૮મી સદીના અંત ભાગમાં આર્થર એડવર્ડ વેઈટ અને વિલિયમ રાઈડરે પામેલા કોલમન સ્મિથ નામની મહિલા સાથે મળીને રાઈડર વેઈટ કાર્ડની રચના કરી. જે આજે પણ તેના ક્રિએટર રાઈડર વેઈટના નામે ઓળખાય છે. આ કાર્ડ્સ સૌથી પહેલા હાથથી જ દોરવામાં આવ્યા હતા અને દરેક કાર્ડ્સમાં કલર, સંસ્કૃતિ, જ્યોતિષશાસ્ત્ર, ન્યુમેરોલોજી જેવી અન્ય અન્ય વિદ્યાઓને ધ્યાનમાં લઈને ચિત્રો દોરવામાં આવ્યા હતા. આજે એ કાર્ડ્સ ઓરિજિનલ રાઈડર વેઈટ તરીકે ઓળખાય છે અને તેના સિવાય તેના જેવી જ આકૃતિવાળા અન્ય કાર્ડ્સ પણ બજારમાં આવ્યા જે યુનિવર્સલ વેઈટ, રેડિએન્ટ, રાઈડર વેઈટ જેવા નામોથી ઉપલબ્ધ છે.

૧૮મી સદીના મધ્યભાગ પછી ટેરો કાર્ડ્સથી માર્ગદર્શન મેળવવાનું અને ભવિષ્ય જાણવાનું વધવા લાગ્યું અને જેમ જેમ બહારથી લોકો આવ્યા તેમ તેમ ભારતમાં પણ ટેરો કાર્ડ્સનું આગમન થયું. સૌથી જૂના કાર્ડ્સ રાઈડર વેઈટ છે એ તો આપણે જાણ્યું એ પછી બીજા કાર્ડ્સ આવ્યા જે ઓશોએ લોકો સુધી પહોંચાડ્યા જેનું નામ છે ઓશો જન ટેરો કાર્ડ્સ. એ સિવાય એન્જલ ઓરેકલ કાર્ડ્સથી પણ ટેરો કાર્ડ રીડર્સ માર્ગદર્શન આપતા હોય છે. જે રીતે જ્યોતિષ

શાસ્ત્ર જાણનાર જ્યોતિષી કહેવાય છે તે રીતે ટેરો કાર્ડ વાંચીને માર્ગદર્શન આપનાર ટેરો કાર્ડ રીડર કહેવાય છે. ટેરો કાર્ડ્સમાં સામાન્ય રીતે ૭૮ કાર્ડ્સ આવે છે જે પૃથ્વીના પાંચ મહાભૂતો સાથે સંકળાયેલા છે અને આકાશ, પૃથ્વી, પાણી, આગ અને હવા જેવા તત્વોને પ્રતિકાત્મક સ્વરૂપે દર્શાવે છે. જે પણ કાર્ડ આવે તેના આધારે માર્ગદર્શન આપવામાં આવે છે અથવા ભવિષ્ય કહેવામાં આવે છે.

કેવી રીતે કામ કરે છે ટેરો કાર્ડ્સ : જેને પણ ટેરો કાર્ડ પાસેથી પ્રશ્ન પૂછવા હોય તે સામે હોય તો ટેરો કાર્ડ રીડર તેના નામથી કાર્ડ સ્પેડ કરે છે અને કાર્ડ્સને પ્રશ્ન કરે છે. ત્યારબાદ પ્રશ્ન પૂછનાર કોઈ એક કાર્ડ પસંદ કરે છે અને તે ખોલ્યા વિના જ રીડરને આપે

છે. જે પણ સવાલ હોય અને તે માટે જે કાર્ડ આવ્યું હોય તેના આધારે કાર્ડ્સના ચિત્રો, નંબર અને અન્ય સિમ્બોલ્સ જોઈને જવાબ આપે છે. તો હવે સવાલ થશે કે, એક કાર્ડનો એક જ અર્થ હોય? તો જવાબ છે કે, ના દરેક કાર્ડના માત્ર એક જ અર્થ ના હોઈને ઘણા બધા અર્થ હોય છે અને ક્યા કાર્ડનો અર્થ ક્યારે હોય? તો ટેરો કાર્ડ શીખીને અને સાથે કાર્ડ્સની સાથે ધ્યાન કરીને જ શીખી શકાય છે. હવે જાણીએ જાદુ વિષે : તમારા દાદી કે મમ્મીને ક્યારેય એવું કહેતા સાંભળ્યા છે કે ‘જેવો આહાર એવો વિચાર’, એટલે કે તમે જે જમો છો તેનાથી તમને માત્ર શારીરિક પોષણ જ નથી મળતું પણ તેનો જાદુ તમારા વિચાર

અને મગજ પર પણ થાય છે. એટલે જ જ્યારે જમવાનું બનતું હોય ત્યારે મમ્મી કે દાદી ભજનો ગાતા હોય છે અથવા શ્લોક બોલતા હોય છે. આ વાતને ઉદાહરણ તરીકે સમજીએ તો તમે નાના હશે ત્યારે ભણ્યા હશે અથવા હવે ભણવામાં આવશે કે, જો બે છોડને એક સાથે રાખીએ અને એકને રોજ અપશબ્દો બોલીએ અને બીજાને દરરોજ સુંદર સંગીત સંભળાવીએ તો જેને સંગીત સંભળાવશો તે છોડ ખૂબ સારી રીતે મોટો થશે અને બીજો છોડ એની જાતે મરી જશે. એટલે કે એક છોડને ખરાબ વિચારોનો આહાર મળ્યો એટલે નાશ પામ્યો અને બીજાને મધુર સંગીતના વિચારો મળ્યા એટલે ખીલ્યો. આ જ જાદુ છે. ટૂંકમાં જાદુ એટલે હેરી પોર્ટરની જેમ છડી ઘુમાવીએ અને બધી ઈફેક્ટ્સ આવે એમ અર્થ નથી પણ એ તો લોકો કલ્પના કરી શકે એ માટે એ રીતે દર્શાવાયું છે. ખરું જાદુ તો આપનું મગજ અને આપણો ફોકસિંગ પાવર અને વિચારશક્તિ કરે છે.

તમને એક સરસ મજાનું જાદુ શીખવાડું : દરરોજ રાત્રે સૂતા પહેલા તમે આખો દિવસ જે કર્યું હોય, જેને મળ્યા હોવ અને તમને જેટલું યાદ આવે એ બધાનો આભાર માનજો. જેમ કે, મમ્મીનો આભાર કે જમવાનું બનાવ્યું, પપ્પાનો આભાર કે આટલું સરસ ઘર આપ્યું. ટીચરનો આભાર સરસ ભણવવા માટે, તમારી સાઈકલ, મોબાઈલ ફોન અને જેની સાથે ઝગડો થયો હોય એનો પણ આભાર માનજો. તમને થશે કે તેનાથી શું થાય? તો તમને કહું કે, આ તો જાદુનો પ્રયોગ છે, ૧૫ દિવસ જાતે કરો અને જુઓ આ જાદુની શું અસર થાય છે? તો મિત્રો, આ હતી જ્યોતિષ વિદ્યા, ટેરો કાર્ડ્સ અને જાદુ જેવી ગૂઢ વિદ્યાઓની પાયાની માહિતી. લેખ પૂરો કરતા એક વાત ચોક્કસ કહીશ કે, દરેક વ્યક્તિ જાદુગર છે બસ, જરૂર છે તો એ શક્તિને પારખીને તેનો યોગ્ય ઉપયોગ કરવાની.